

**Ο_Ε.Ι.1_4: ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΕΣΠΑ 2014-2020
[Άρθρα 61 και 65(8) του Καν.(ΕΕ) 1303/2013]**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή	3
2. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων βάσει του άρθρου 61 του ΚΚΔ	4
2.1 Πεδίο εφαρμογής	4
2.2 Ορισμός των «καθαρών» εσόδων μιας πράξης	4
2.3 Μέθοδος (α): Κατ' αποκοπή ποσοστό καθαρών εσόδων	5
2.4 Μέθοδος (β): Υπολογισμός των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων	6
2.4.1 Μεθοδολογία	6
2.4.2 Παραδοχές χ/ο ανάλυσης	8
2.4.3 Κόστος επένδυσης	9
2.4.4 Εκτίμηση εσόδων	10
2.4.5 Εκτίμηση δαπανών (λειτουργίας και αντικατάστασης)	12
2.4.6 Υπολειμματική αξία της επένδυσης	12
2.5 Πράξεις για τις οποίες δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων ..	13
3. Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους και για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις (1) έως (6) του άρθρου 61 του ΚΚΔ.	14
4. Οδηγίες / διευκρινήσεις προς Διαχειριστικές Αρχές	15
5. Παρουσίαση αρχείου Excel	18
5.1 Φύλλο εργασίας «ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ»	18
5.2 Φύλλο εργασίας «ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ»	19
5.3 Φύλλο εργασίας «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΚΟΣΤΟΣ»	20
5.4 Φύλλο εργασίας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ»	21
5.5 Φύλλο εργασίας «ΕΣΟΔΑ»	22
5.6 Φύλλο εργασίας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ»	23
5.7 Φύλλο εργασίας «ΔΑΠΑΝΕΣ»	24
5.8 Φύλλο εργασίας «ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ»	25
5.9 Φύλλο εργασίας «ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ»	26

1. Εισαγωγή

Το παρόν έγγραφο έχει ως στόχο την παροχή οδηγιών προς τις διαχειριστικές αρχές και τους δικαιούχους προκειμένου να υπολογίσουν **τα δυνητικά καθαρά έσοδα των πράξεων που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους** και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους. Αφορούν σε όλες τις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα ανεξαρτήτως του Ταμείου από το οποίο συγχρηματοδοτούνται, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2.1 και 3.

Στην προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων, εφεξής ΚΚΔ) δίνει τη δυνατότητα στις διαχειριστικές αρχές να επιλέξουν «εκ των προτέρων» για ένα τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης ποιά μέθοδο θα εφαρμόσουν για τον υπολογισμό των δυνητικών καθαρών εσόδων:

- (α) **την εφαρμογή ενός κατ' αποκοπή ποσοστού καθαρών εσόδων** για τον τομέα ή υποτομέα που ισχύει για την πράξη (βλ. παρ.2.3), ή
- (β) **τον υπολογισμό των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων** της πράξης λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του άρθρου 61(3)(β) του ΚΔΔ (ουσιαστικά ο τρόπος υπολογισμού των καθαρών εσόδων της περιόδου 2007-2013 με κάποιες διαφοροποιήσεις) (βλ. παρ.2.4).

Το μεγαλύτερο μέρος των οδηγιών που ακολουθούν αφορά στη μέθοδο (β), δηλ. στην κατάρτιση της χρηματοοικονομικής (χ/ο) ανάλυσης η οποία θα καθορίσει το ποσό της επιλέξιμης δαπάνης της πράξης (δηλ. η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μετά την αφαίρεση των δυνητικών καθαρών εσόδων), το οποίο θα πολλαπλασιαστεί με το ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας του προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου θα υλοποιηθεί η πράξη για να υπολογιστεί τελικά το ποσό της ενωσιακής συνεισφοράς που θα λάβει η πράξη. Οδηγίες για την συμπλήρωση τού συνημμένου αρχείου excel με αριθ. Ε.Ι.1_4, που αφορά στη μέθοδο (β), παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5. Σύντομη αναφορά για πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους και για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 61 (1) έως (6) του ΚΚΔ γίνεται στην παράγραφο 3 [άρθρο 65(8) του ΚΚΔ].

Οι οδηγίες αυτές ουσιαστικά αποτελούν μερική τροποποίηση των οδηγιών που είχαν δοθεί για την εκπόνηση της χ/ο ανάλυσης έργων που παράγουν έσοδα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (*E_I_1_5 : Χρηματοοικονομική Ανάλυση*), έχοντας λάβει υπόψη τις ακόλουθες κανονιστικές πράξεις:

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013: άρθρο 61 «Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους» και παράγραφος 8 του άρθρου 65 «Επιλεξιμότητα»
- Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 480/2014: άρθρο 15 «Μέθοδος υπολογισμού των μειωμένων καθαρών εσόδων», άρθρο 16 «Προσδιορισμός των εσόδων», άρθρο 17 «Προσδιορισμός των δαπανών», άρθρο 18 «Εναπομένουσα αξία της επένδυσης», άρθρο 19 «Προεξόφληση των ταμειακών ροών»
- Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2015/207: Παράρτημα II «Μορφότυπος για την υποβολή των πληροφοριών σχετικά με μεγάλο έργο» και Παράρτημα III «Μεθοδολογία εκπόνησης της ανάλυσης κόστους-ωφέλειας»,

καθώς και

- τον νέο οδηγό για την ανάλυση κόστους-οφέλους των επενδυτικών σχεδίων (*Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020, December 2014*).

Στην περίπτωση που εκδοθούν αναλυτικότερες κατευθυντήριες οδηγίες από την Επιτροπή για την εφαρμογή του άρθρου 61, θα ακολουθήσει αναθεώρηση των παρουσών οδηγιών.

2. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων βάσει του άρθρου 61 του ΚΚΔ

2.1 Πεδίο εφαρμογής

Αφορά σε όλες τις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, με την εξαίρεση των ακολούθων:

- α) πράξεις ή μέρη πράξεων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΚΤ,
- β) πράξεις των οποίων το συνολικό επιλέξιμο κόστος πριν την αφαίρεση των καθαρών εσόδων δεν υπερβαίνει το 1 εκατ. €,
- γ) επιστρεπτέα συνδρομή που υπόκειται σε υποχρέωση πλήρους αποπληρωμής και σε βραβεία,
- δ) τεχνική βοήθεια,
- ε) στήριξη προς ή από χρηματοδοτικά μέσα,
- στ) πράξεις για τις οποίες η δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους,
- ζ) πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο κοινού σχεδίου δράσης,
- η) πράξεις για τις οποίες τα ποσά ή τα ποσοστά στήριξης καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού ΕΓΤΑΑ,
- θ) πράξεις για τις οποίες η στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος αποτελεί: (i) ενίσχυση de minimis, (ii) συμβατή Κρατική ενίσχυση στις ΜΜΕ, όπου εφαρμόζεται όριο έντασης της ενίσχυσης ή του ποσού της ενίσχυσης σε σχέση με την Κρατική ενίσχυση, (iii) συμβατή Κρατική ενίσχυση, όπου έχει πραγματοποιηθεί μεμονωμένη επαλήθευση των χρηματοδοτικών αναγκών σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες Κρατικών ενισχύσεων.

2.2 Ορισμός των «καθαρών» εσόδων μιας πράξης

Ως «καθαρά έσοδα» νοούνται

- οι ταμειακές ροές που καταβάλλονται απευθείας από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη (όπως τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες για τη χρήση της υποδομής, την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων, ή πληρωμές για υπηρεσίες) μείον τυχόν λειτουργικά έξοδα και έξοδα αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού τα οποία προκύπτουν κατά την αντίστοιχη περίοδο,
- η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών που επιφέρει η πράξη (δηλ. καθαρές ταμειακές εκροές που προκύπτουν επειδή οι λειτουργικές δαπάνες έχουν μειωθεί ως αποτέλεσμα της υλοποίησης της πράξης). Η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών για να θεωρηθεί καθαρό έσοδο θα πρέπει να μην αντισταθμίζεται με ισοδύναμη μείωση των επιδοτήσεων λειτουργίας.

Π.χ. στην περίπτωση που μία πράξη αφορά σε αύξηση ενεργειακής απόδοσης και υλοποιείται από δημόσιο φορέα που η λειτουργία του επιδοτείται από το κράτος και τα ποσά που προκύπτουν από την εξοικονόμηση των λειτουργικών δαπανών μένουν στην πράξη, τότε εφαρμόζεται το άρθρο 61(2) του ΚΚΔ και η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών θεωρείται ως παραγόμενο καθαρό έσοδο. Όταν όμως η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών οδηγεί σε ισοδύναμη μείωση των επιδοτήσεων από το κράτος ή σε ισοδύναμη μείωση των τελών που βαρύνουν τους χρήστες τότε δεν απαιτείται μείωση της επιλέξιμης δαπάνης της πράξης λόγω παραγωγής καθαρών εσόδων, δηλ. δεν εφαρμόζεται το άρθρο 61(2) του ΚΚΔ.

Στην περίπτωση που **τα έσοδα μιας πράξης είναι λιγότερα από τα λειτουργικά της έξοδα** τότε η πράξη δεν παράγει καθαρά έσοδα, δηλ. δεν εφαρμόζεται το άρθρο 61(2) του ΚΚΔ.

Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το επενδυτικό κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του επενδυτικού κόστους και η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης προς συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ μειώνεται εκ των προτέρων αφαιρώντας τα καθαρά έσοδα που της αναλογούν.

Τα δυνητικά καθαρά έσοδα της πράξης καθορίζονται εκ των προτέρων από μία από τις ακόλουθες μεθόδους που επιλέγει η διαχειριστική αρχή για ένα τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης.

2.3 Μέθοδος (α): Κατ' αποκοπή ποσοστό καθαρών εσόδων

Τα δυνητικά καθαρά έσοδα της πράξης καθορίζονται με την εφαρμογή ενός κατ' αποκοπή ποσοστού καθαρών εσόδων (Flat Rate, FR) για τον τομέα ή υποτομέα που ισχύει για την πράξη, όπως ορίζεται στο παράρτημα V του ΚΚΔ ή σε οποιαδήποτε από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θα εκδοθούν το αργότερο μέχρι 30/6/2015 από την Επιτροπή για τους τομείς ή υποτομείς στους τομείς των ΤΠΕ, της ΕΑΚ και της ενεργειακής απόδοσης. Η Επιτροπή δύναται να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των κατ' αποκοπή ποσοστών του παραρτήματος V του ΚΚΔ ή για την προσθήκη τομέων ή υποτομέων που εμπίπτουν στους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9(1) του ΚΚΔ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΟΣΤΑ ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΣ		
Τομέας		Κατ' αποκοπή ποσοστά (FR)
1	ΔΡΟΜΟΙ	30%
2	ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ	20%
3	ΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	20%
4	ΥΔΑΤΑ (*)	25%
5	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	20%

Πηγή: Παράρτημα V του Καν.1303/2013

(*) Στον τομέα υδάτων περιλαμβάνεται ΥΔΡΕΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Το ανωτέρω κατ' αποκοπή ποσοστό αποτελεί τον λόγο των καθαρών εσόδων (R) προς το συνολικό κόστος της επένδυσης (C). Άρα «ο συντελεστής ελλείμματος χρηματοδότησης»¹ της πράξης είναι $1 - (R/C) = 1 - FR$, ο οποίος αν πολλαπλασιαστεί με το επιλέξιμο κόστος της πράξης (πριν να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του άρθρου 61) θα δώσει **το ποσό της επιλέξιμης δαπάνης της πράξης για συγχρηματοδότηση**, δηλ. το ποσό που θα πολλαπλασιαστεί με το ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας για να υπολογιστεί το ποσό της ενωσιακής συνεισφοράς που θα λάβει η πράξη.

επιλέξιμη δαπάνη της πράξης για συγχρηματοδότηση (€, μη προεξοφλημένη)	=	επιλέξιμο κόστος πριν να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του άρθρου 61 του ΚΚΔ (€, μη προεξοφλημένο)	X	(1- FR)
--	---	--	---	---------

¹ Ο «συντελεστής ελλείμματος χρηματοδότησης» ήταν όρος της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 που δεν συναντάται πια στις κανονιστικές πράξεις της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και έχει αντικατασταθεί με το "υπολογισμός των μειωμένων (προεξοφλημένων) καθαρών εσόδων της πράξης», όπως αναφέρεται στο άρθρο 61(3).

Μέθοδος «μειωμένου» ποσοστού συγχρηματοδότησης άξονα προτεραιότητας: Να σημειωθεί ότι **για λόγους απλοποίησης**, ο ΚΚΔ σύμφωνα με το άρθρο 61(5) δίνει τη δυνατότητα στο ΚΜ κατόπιν σχετικού αιτήματος κατά τη στιγμή της έγκρισης ενός επιχειρησιακού προγράμματος, να μειώσει το ποσοστό συγχρηματοδότησης ενός άξονα προτεραιότητας στο πλαίσιο του οποίου όλες οι πράξεις που ενισχύονται μπορούν να εφαρμόσουν το ίδιο κατ' αποκοπή ποσοστό καθαρών εσόδων. Το νέο ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας προκύπτει πολλαπλασιάζοντας το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα με το 1-κατ' αποκοπή ποσοστό (1-FR) του αντίστοιχου τομέα του Πίνακα 1. Στην περίπτωση αυτή, το κατ' αποκοπή ποσοστό καθαρών εσόδων αντικατοπτρίζεται στο μειωμένο ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας και το ποσό της ενωσιακής συνεισφοράς που θα λάβει η πράξη ισούται με το γινόμενο του επιλέξιμου κόστους της πράξης (χωρίς να αφαιρεθούν τα καθαρά έσοδα) επί το νέο (μειωμένο) ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας.

2.4 Μέθοδος (β): Υπολογισμός των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων (μειωμένων)² καθαρών εσόδων της πράξης εκπονείται χ/ο ανάλυση στην οποία λαμβάνονται υπόψη

- η ενδεδειγμένη περίοδος αναφοράς για τον τομέα ή υποτομέα που ισχύει για τη συγκεκριμένη πράξη,
- η κερδοφορία που αναμένεται κανονικά από την εκάστοτε κατηγορία επένδυσης,
- η εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και
- εάν απαιτείται, θέματα ισότητας που συνδέονται με τη σχετική ευημερία του κράτους μέλους ή της οικείας περιφέρειας.

2.4.1 Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία της χ/ο ανάλυσης ακολουθεί, βάσει του κανονιστικού πλαισίου της προγραμματικής περιόδου 2014-2020³, τους ακόλουθους κανόνες:

1. Τα προεξοφλημένα καθαρά έσοδα της πράξης υπολογίζονται αφαιρώντας τις προεξοφλούμενες δαπάνες λειτουργίας και αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού από τα προεξοφλημένα έσοδα και, ανάλογα με την περίπτωση, προσθέτοντας την υπολειμματική αξία της επένδυσης, δηλ.

$$\text{ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΑΞΗΣ} = \text{ΕΣΟΔΑ} - \text{ΔΑΠΑΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ} + \text{ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ}$$

(όλα τα μεγέθη σε προεξοφλημένες τιμές)

2. Στην περίπτωση που η πράξη έχει επιφέρει εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών (χωρίς να υπάρχουν ταμειακές ροές που καταβάλλονται απευθείας από χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη), τότε

$$\text{ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΑΞΗΣ} = \text{ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ} - \text{ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ}$$

² Στις κανονιστικές πράξεις χρησιμοποιείται ο όρος «μειωμένα» καθαρά έσοδα (discounted net revenue).

³ Στα άρθρα 15 έως 19 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 αναφέρεται η μέθοδος υπολογισμού των μειωμένων (προεξοφλημένων) καθαρών εσόδων των πράξεων που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους.

3. Τα έσοδα και οι δαπάνες καθορίζονται με εφαρμογή της μεθόδου που βασίζεται στη **διαφορά που προκύπτει από τη σύγκριση δύο σεναρίων (incremental method)**: των εσόδων και των δαπανών **του σεναρίου με το έργο (νέα επένδυση)** με τα έσοδα και τις δαπάνες του **σεναρίου χωρίς το έργο**.

$$\text{ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΑΞΗΣ} = (\text{ΕΣΟΔΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ} - \text{ΕΣΟΔΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ}) - (\text{ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ} - \text{ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ}) + \text{ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ}$$

Δηλαδή είναι η διαφορά μεταξύ των πρόσθετων εσόδων και δαπανών που επιφέρει η υλοποίηση της πράξης συν την υπολειμματική της αξία αν υπάρχει.

Στη μέθοδο αυτή που λαμβάνει υπόψη μόνο τη διαφορά των ταμειακών ροών μεταξύ των δύο σεναρίων, το σενάριο χωρίς το έργο ορίζεται ως το τι θα συμβεί σε περίπτωση απουσίας του έργου. Στις περιπτώσεις επενδύσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση μιας ήδη υπάρχουσας υποδομής/υπηρεσίας, το σενάριο αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τις δαπάνες και τα έσοδα για τη λειτουργία και τη διατήρηση της υποδομής/υπηρεσίας σε ένα επίπεδο που να εξακολουθεί να είναι λειτουργική (**Business As Usual, BAU**) ή ακόμη και μικρές επενδύσεις που ήταν προγραμματισμένες να πραγματοποιηθούν ούτως ή άλλως (**do-minimum**). Η επιλογή μεταξύ BAU ή do-minimum θα πρέπει να γίνεται κατά περίπτωση, με βάση την πιο εφικτή και πιθανή να συμβεί περίπτωση. Αν υπάρχει αμφιβολία, το σενάριο BAU, θεσπίζεται ως ο γενικός κανόνας.

Στο σενάριο με το έργο, οι προβλέψεις των ταμειακών ροών λαμβάνουν υπόψη το προτεινόμενο έργο.

Σε περιπτώσεις προϋπάρχουσας υποδομής, συνιστάται να διεξαχθεί ανάλυση των ιστορικών δεδομένων (έσοδα/δαπάνες) του δικαιούχου τουλάχιστον τα τρία προηγούμενα έτη, για να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τις χ/ο προβλέψεις του σεναρίου με το έργο και ως σημείο αναφοράς για το σενάριο χωρίς το έργο.

4. **Όταν μια πράξη αποτελείται από ένα εντελώς νέο περιουσιακό στοιχείο (π.χ. δεν προϋπάρχει υπηρεσία ή υποδομή), τα έσοδα και οι δαπάνες είναι αυτά της νέας επένδυσης**, δηλαδή τα καθαρά έσοδα δεν προκύπτουν από τη διαφορά δύο σεναρίων (βλ. σημείο 1 ανωτέρω).
5. Κατά τον υπολογισμό των εσόδων και των εξόδων λαμβάνονται υπόψη μόνον οι ταμειακές ροές που πρόκειται να καταβληθούν ή να εισπραχθούν από την πράξη. Οι ταμειακές ροές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το έτος στο οποίο πραγματοποιούνται (καταβάλλονται ή εισπράττονται) και κατά τη διάρκεια της δεδομένης περιόδου αναφοράς.
6. Τα μη ταμειακά λογιστικά στοιχεία, όπως οι **αποσβέσεις, τυχόν αποθεματικά για μελλοντικά έξοδα αντικατάστασης εξοπλισμού και αποθεματικά για απρόβλεπτα**, που δεν αντιστοιχούν σε πραγματικές ροές **δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην ανάλυση** και εξαιρούνται από τον υπολογισμό. Επίσης δεν λαμβάνονται υπόψη ταμειακές ροές λόγω δανείων, ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου, μεταβιβάσεις άλλων φορέων, ή κρατικές εισφορές (π.χ. επιχορηγήσεις).
7. Η χ/ο ανάλυση διεξάγεται συνήθως από την πλευρά του ιδιοκτήτη της υποδομής. Εντούτοις, όταν ο ιδιοκτήτης της υποδομής και ο φορέας λειτουργίας του έργου δεν είναι η ίδια οντότητα, πρέπει να πραγματοποιείται ενοποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση, η οποία δεν περιλαμβάνει τις ταμειακές ροές μεταξύ του ιδιοκτήτη και του φορέα λειτουργίας, ώστε να υπολογιστεί η πραγματική κερδοφορία της επένδυσης, ανεξάρτητα από τις εσωτερικές πληρωμές. Αυτό είναι ιδιαίτερα εφικτό όταν υπάρχει μόνο ένας φορέας λειτουργίας (εκμετάλλευσης) ο οποίος παρέχει την υπηρεσία για λογαριασμό του ιδιοκτήτη συνήθως μέσω μιας σύμβασης παραχώρησης. Από την άλλη πλευρά, όταν

υπάρχουν πολλοί φορείς λειτουργίας, η ενοποίηση της ανάλυσης μπορεί να μην είναι εφικτή. Σε αυτή την περίπτωση, η οπτική γωνία της ανάλυσης (από την πλευρά του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή) εξαρτάται από την τυπολογία της επένδυσης.

8. Όταν ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη (άρθρο 69(3)(γ) του ΚΚΔ), ο υπολογισμός των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων (κόστη και έσοδα) βασίζεται σε ποσά που δεν περιλαμβάνουν τον ΦΠΑ. Αντιθέτως, όταν ο ΦΠΑ είναι μη ανακτήσιμος, δηλ. επιλέξιμος, πρέπει να περιληφθεί στους υπολογισμούς.

2.4.2 Παραδοχές χ/ο ανάλυσης

2.4.2.1 Τιμές χ/ο ανάλυσης και προεξοφλητικό επιτόκιο

Η χ/ο ανάλυση θα πρέπει να διεξάγεται σε σταθερές τιμές. Δηλαδή όλα τα μεγέθη (κόστος έργου, έσοδα, έξοδα από τη λειτουργία του) υπολογίζονται σε σταθερές τιμές του έτους βάσης στο οποίο πραγματοποιείται η χ/ο ανάλυση.

Στην περίπτωση αυτή προκειμένου να υπολογιστεί η καθαρή παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιείται ως χρηματοοικονομικό προεξοφλητικό επιτόκιο το **4%** σε πραγματικές τιμές⁴, σύμφωνα με το άρθρο 19(3) του Καν.480/2014.

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 480/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΑΡΘΡΟ 19:

4. Τα ΚΜ μπορούν να χρησιμοποιούν χρηματοοικονομικό προεξοφλητικό επιτόκιο διαφορετικό από το 4% αν αιτιολογήσουν το εν λόγω επιτόκιο αναφοράς και αν εξασφαλίσουν τη συνεπή χρήση του σε παρόμοιες πράξεις στον ίδιο τομέα.
5. Τιμές διαφορετικές από το 4% μπορούν να αιτιολογηθούν για τους ακόλουθους λόγους: α) τις ειδικές μακροοικονομικές συνθήκες του κράτους μέλους και τις διεθνείς μακροοικονομικές τάσεις και συγκυρίες· ή β) τη φύση του επενδυτή ή τη δομή εφαρμογής, όπως συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα· ή γ) τη φύση του σχετικού τομέα.
6. Για να θεσπίσουν ειδικά χρηματοοικονομικά προεξοφλητικά επιτόκια, τα κράτη μέλη εκτιμούν τη μέση μακροπρόθεσμη απόδοση ενός εναλλακτικού, χωρίς κίνδυνο, συνόλου επενδύσεων, εγχώριων ή διεθνών, το οποίο θεωρούν ως το πλέον κατάλληλο. Πληροφορίες για τα διάφορα χρηματοοικονομικά προεξοφλητικά επιτόκια τίθενται στη διάθεση των δικαιούχων.

2.4.2.2 Περίοδος αναφοράς χ/ο ανάλυσης

Η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης προς συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ μειώνεται εκ των προτέρων λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα της πράξης να παράγει καθαρά έσοδα σε μια συγκεκριμένη περίοδο *αναφοράς*, η οποία περιλαμβάνει τόσο την περίοδο υλοποίησης της πράξης όσο και την περίοδο μετά την ολοκλήρωσή της. *Σε περιπτώσεις ασυνήθιστα μεγάλων περιόδων υλοποίησης/ κατασκευής μπορεί να χρησιμοποιηθούν μεγαλύτερες περιόδους αναφοράς.*

Τα προεξοφλημένα καθαρά έσοδα της πράξης υπολογίζονται για τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς που εφαρμόζεται στον τομέα της εν λόγω πράξης, όπως αναφέρεται στο παράρτημα I του Καν.480/2014. Η περίοδος αναφοράς ανά τομέα, για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, παρέχεται κατωτέρω:

⁴ Προεξοφλητικό επιτόκιο μεγαλύτερο από 4% μπορεί να χρησιμοποιηθεί εάν υπάρξει τεκμηρίωση σύμφωνα με το άρθρο 19, παρ. 4, 5 και 6, του Καν.480/2014.

Τομέας	Περίοδος αναφοράς (έτη)
Σιδηρόδρομοι	30
Υδρευση/αποχέτευση	30
Οδοί	25-30
Διαχείριση αποβλήτων	25-30
Λιμένες & αερολιμένες	25
Αστικές μεταφορές	25-30
Ενέργεια	15-25
Έρευνα & καινοτομία	15-25
Ευρυζωνικά δίκτυα	15-20
Επιχειρηματικές υποδομές	10-15
Άλλοι τομείς	10-15

Πηγή: Παράρτημα Ι του Καν.480/2014

2.4.3 Κόστος επένδυσης

Για να εκτιμηθεί το συνολικό κόστος της επένδυσης δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πηγές χρηματοδότησης, αλλά το σύνολο όλων των δαπανών που προβλέπονται για την απόκτηση ή την κατασκευή του παγίου κεφαλαίου και των συναφή κατ' αποκοπή εξόδων για ορισμένα άυλα πάγια στοιχεία.

⇒ **Η (αρχική) επένδυση** περιλαμβάνει τις κεφαλαιουχικές δαπάνες όλων των πάγιων στοιχείων ενεργητικού (π.χ. οικόπεδα, κατασκευές κτιρίων, εγκαταστάσεων και μηχανημάτων, εξοπλισμού, κλπ) και μη παγίων περιουσιακών στοιχείων (π.χ. εκκίνηση και τεχνικά έξοδα, όπως σχεδιασμός/προγραμματισμός, διαχείριση έργου και τεχνική βοήθεια, επίβλεψη κατασκευής, δημοσιότητα, κλπ). Πληροφορίες πρέπει να λαμβάνονται από τη μελέτη τεχνικής σκοπιμότητας και η ανάλυση του κόστους κατά τη διάρκεια των ετών θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την προβλεπόμενη υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου και τα σχετικά χρονοδιαγράμματα.⁵

Ανάλογα με την περίπτωση, η αρχική επένδυση περιλαμβάνει επίσης περιβαλλοντικά κόστη ή/και κόστη για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής κατά τη διάρκεια της κατασκευής, όπως προσδιορίζονται στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή σε άλλες διαδικασίες αξιολόγησης.

Στην χ/ο ανάλυση οι δαπάνες πρέπει να βασίζονται σε ποσά χωρίς ΦΠΑ (όταν είναι ανακτήσιμος) και άλλους έμμεσους φόρους. Επιπλέον, στον υπολογισμό του συνολικού κόστους, δαπάνες όπως αποσβέσεις δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Η εξαίρεση αυτή είναι δικαιολογημένη, δεδομένου ότι οι σχετικοί πόροι προορίζονται να αντικαταστήσουν την επένδυση πέρα του χρονικού ορίζοντα του έργου.

Στην χ/ο ανάλυση χρησιμοποιούνται σταθερές τιμές. Για το λόγο αυτό, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να περιλαμβάνεται αναπροσαρμογή τιμών στο επιλέξιμο κόστος, για την κάλυψη του αναμενόμενου πληθωρισμού.

Για τις πράξεις που υλοποιούνται σε φάσεις σε δύο προγραμματικές περιόδους (2007-2013 και 2014-2020), ισχύει ο συντελεστής ελλείμματος χρηματοδότησης της προγραμματικής περιόδου 2007-

⁵ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κατανομή του κόστους που προτείνεται στην αίτηση για χρηματοδότηση μπορεί να διαφέρει από εκείνη της μελέτης σκοπιμότητας. Οι δαπάνες του έργου πρέπει να παρουσιάζονται με τη μορφή που απαιτείται από την αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την επιλεξιμότητα των δαπανών που πραγματοποιούνται.

2013 (όπως έχει επικαιροποιηθεί σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές οδηγίες για το κλείσιμο των πράξεων 2007-2013). Με τον συντελεστή αυτόν πολλαπλασιάζεται το εναπομείναν επιλέξιμο κόστος της πράξης σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και το γινόμενο τους θα δώσει το ποσό της επιλέξιμης δαπάνης της πράξης για συγχρηματοδότηση, δηλ. το ποσό που θα πολλαπλασιαστεί με το ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας για να υπολογιστεί το ποσό της ενωσιακής συνεισφοράς που θα λάβει η πράξη.

2.4.4 Εκτίμηση εσόδων

Για τον υπολογισμό των μειωμένων καθαρών εσόδων, τα έσοδα καθορίζονται στην ακόλουθη βάση (άρθρο 16 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014):

- α) κατά περίπτωση, τα τέλη χρήσης καθορίζονται τηρουμένης της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και, αν είναι σκόπιμο, λαμβάνουν υπόψη παραμέτρους οικονομικής προσιτότητας⁶,
- β) τα έσοδα δεν περιλαμβάνουν μεταβιβάσεις από εθνικούς ή περιφερειακούς προϋπολογισμούς ή εθνικά δημόσια συστήματα ασφάλισης,
- γ) όταν μια πράξη προσθέτει νέα περιουσιακά στοιχεία για να συμπληρώσει μια προϋπάρχουσα υπηρεσία ή υποδομή, λαμβάνονται υπόψη τόσο οι συνεισφορές από τους νέους χρήστες όσο και οι πρόσθετες συνεισφορές από τους υπάρχοντες χρήστες της νέας ή διευρυμένης υπηρεσίας ή υποδομής.

Στον υπολογισμό των εσόδων δεν συμπεριλαμβάνονται τόκοι και αποσβέσεις και συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ μόνον εάν είναι επιλέξιμος. Όλα τα ποσά υπολογίζονται σε σταθερές τιμές έτους βάσης.

Άρα για τον υπολογισμό των εσόδων λαμβάνονται υπόψη μόνο τα έσοδα που ορίζονται ως ταμειακές ροές που καταβάλλονται άμεσα από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη, ενώ άλλες ταμειακές ροές (ιδιωτικές και δημόσιες συνεισφορές ή / και οικονομικά οφέλη που δεν προέρχονται από τέλη, διόδια, ενοίκια ή οποιαδήποτε άλλη μορφή που βαρύνει άμεσα τους χρήστες π.χ. τόκοι από τραπεζικές καταθέσεις) δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στην εκπόνηση της χ/ο ανάλυσης.

Να σημειωθεί ότι κάθε πληρωμή που λαμβάνει ο δικαιούχος απορρέουσα από συμβατικές κυρώσεις ως αποτέλεσμα παραβίασης σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και τρίτου μέρους ή τρίτων μερών ή που προέκυψε ως αποτέλεσμα της απόσυρσης προσφοράς τρίτου μέρους το οποίο επελέγη σύμφωνα με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις (η «κατάθεση») δεν θεωρείται έσοδο και δεν αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα πράξεων που παράγουν έσοδα:

	Έσοδα (για την εκπόνηση της χ/ο ανάλυσης)	Άλλες ταμειακές ροές
Αυτοκινητόδρομοι	διόδια που χρεώνονται στους οδηγούς για να χρησιμοποιούν τους αυτοκινητόδρομους	σκιώδη διόδια από την κυβέρνηση στους φορείς εκμετάλλευσης του έργου ή έσοδα από τα ειδικά αυτοκόλλητα σήματα των οχημάτων (τέλη κυκλοφορίας)

⁶ Περαιτέρω ανάλυση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής προσιτότητας και της πλήρους ανάκτησης του κόστους γίνεται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/207, στο Παράρτημα ΙΙΙ «Μεθοδολογία εκπόνησης της ανάλυσης κόστους-ωφέλειας», στην ενότητα 2.2.1 «Μεθοδολογία των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, μέθοδος οριακής προσέγγισης και άλλες αρχές της χρηματοοικονομικής ανάλυσης».

	Έσοδα (για την εκπόνηση της χ/ο ανάλυσης)	Άλλες ταμειακές ροές
Σιδηρόδρομοι	ναύλοι που καταβάλλουν οι ταξιδιώτες ⁷	κρατικές εισφορές για τα λειτουργικά κόστη
Τεχνολογικά πάρκα	τιμές ή μισθώματα που καταβάλλονται από τους χρήστες για να χρησιμοποιούν τα κτίρια και πληρωμές από τους χρήστες για τις άλλες υπηρεσίες που παρέχονται από το έργο	συνεισφορά ιδιωτικού μετοχικού κεφαλαίου, κέρδη που προέρχονται από δάνεια
Πολιτιστικά κτίρια	μισθώματα για εκθέσεις, κλπ	επιχορηγήσεις από δημόσιους φορείς ή ιδιώτες
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και επεξεργασίας στερεών αποβλήτων	δασμοί που καταβάλλονται από τους χρήστες	επιχορηγήσεις από δημόσιους φορείς ή ιδιώτες

Η ανάλυση και τεκμηρίωση των εσόδων πρέπει να αφορά σε κάθε μία επί μέρους πηγή εσόδων, ώστε να προκύπτει το σύνολο. Η εκτίμηση των εσόδων θα πρέπει να είναι ρεαλιστική, αναλυτική και πλήρως τεκμηριωμένη⁸ και να λαμβάνει υπόψη την κερδοφορία που αναμένεται κανονικά από την εκάστοτε κατηγορία επένδυσης και την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και, ενδεχομένως, θέματα ισότητας που συνδέονται με την σχετική ευημερία του οικείου κράτους μέλους ή της περιφέρειας.

Όπως προαναφέρθηκε (βλ. παρ. 2.4.1, σημείο 7), στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης της υποδομής και ο φορέας λειτουργίας (εκμετάλλευσης) του έργου δεν είναι η ίδια οντότητα, πρέπει να πραγματοποιείται ενοποιημένη χ/ο ανάλυση. Αν το έργο έχει έναν φορέα εκμετάλλευσης τότε τα έσοδα που λαμβάνονται υπόψη στην χ/ο ανάλυση είναι αυτά που εισπράττει ο φορέας εκμετάλλευσης από τους τελικούς χρήστες της υποδομής (κόμιστρα / τέλη / διόδια)⁹. Αν ένα έργο έχει περισσότερους από έναν φορείς εκμετάλλευσης, η οπτική γωνία της ανάλυσης εξαρτάται από την τυπολογία της επένδυσης, αλλά κατά κανόνα τα έσοδα που λαμβάνονται υπόψη είναι αυτά που καταβάλλονται απευθείας από τους φορείς εκμετάλλευσης μέσω των τελών στον ιδιοκτήτη της υποδομής.

Να επαναληφθεί ότι η **εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών** θεωρείται καθαρό έσοδο (βλ. παρ. 2.2 και παρ. 2.4.1) και αγνοείται όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι αντισταθμίζεται από μια ίση μείωση της επιχορήγησης των λειτουργικών δαπανών.

⁷ Όσον αφορά στους σιδηροδρόμους, είναι δυνατό, ως έσοδα να θεωρούνται τα τέλη χρήσης της υποδομής που καταβάλλουν οι φορείς (operators) για πρόσβαση στο σιδηροδρομικό δίκτυο, αντί των εισιτηρίων που πληρώνουν οι ταξιδιώτες.

⁸ Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη ρεαλιστική εκτίμηση των εσόδων και να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η σκόπιμη υποεκτίμησή τους θα θωρηθεί παρατυπία, ενώ η υπερεκτίμησή τους μειώνει αναίτια την ενωσιακή συνεισφορά της πράξης.

⁹ Σε αυτή την περίπτωση η αμοιβή που καταβάλλει ο φορέας εκμετάλλευσης στον ιδιοκτήτη της υποδομής δεν λαμβάνεται υπόψη στην ενοποιημένη ανάλυση της αποδοτικότητας της επένδυσης, καθώς η αμοιβή αυτή είναι κόστος για τον φορέα εκμετάλλευσης και έσοδο για τον ιδιοκτήτη.

2.4.5 Εκτίμηση δαπανών (λειτουργίας και αντικατάστασης)

Οι δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων της πράξης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014, περιλαμβάνουν:

- πάγιες λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συντήρησης, όπως οι δαπάνες προσωπικού, οι δαπάνες συντήρησης και επισκευής, οι δαπάνες γενικής διαχείρισης και διοίκησης και οι δαπάνες ασφάλισης,
- μεταβλητές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συντήρησης, όπως κατανάλωση πρώτων υλών, ενέργεια, άλλα αναλώσιμα, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη συντήρησης και επισκευής που είναι απαραίτητη για την παράταση της διάρκειας ζωής της πράξης,
- δαπάνες αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού (ή αλλιώς, εξοπλισμού μικρής διάρκειας ζωής) για τη διασφάλιση της τεχνικής λειτουργίας της πράξης.

Οι δαπάνες αντικατάστασης: περιλαμβάνουν τις δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς για την αντικατάσταση μηχανημάτων ή/και εξοπλισμού μικρής διάρκειας ζωής, π.χ. μηχανολογικές εγκαταστάσεις, φίλτρα και όργανα, οχήματα, έπιπλα, εξοπλισμός γραφείου και πληροφορικής, κ.λπ.

Είναι προτιμότερο να μην υπολογίζονται οι ταμειακές ροές για μεγάλα κόστη αντικατάστασης κοντά στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Όταν ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο του έργου πρέπει να αντικατασταθεί λίγο πριν από το τέλος της περιόδου αναφοράς, θα πρέπει να εξεταστούν οι ακόλουθες εναλλακτικές λύσεις:

- να συντομευθεί η περίοδος αναφοράς ώστε να ταιριάζει με το τέλος της διάρκειας ζωής του μεγάλου περιουσιακού στοιχείου που χρειάζεται αντικατάσταση,
- να αναβληθεί η αντικατάσταση μετά το τέλος της περιόδου αναφοράς και να υποτεθεί μία αύξηση της ετήσιας συντήρησης και του κόστους επισκευής για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο μέχρι το τέλος της περιόδου αναφοράς.

Στις δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνονται τόκοι και αποσβέσεις και συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ μόνον εάν είναι επιλέξιμος.

Η εκτίμηση των δαπανών θα πρέπει να είναι ρεαλιστική, αναλυτική και πλήρως τεκμηριωμένη. Η ανάλυση και τεκμηρίωση πρέπει να αφορά σε κάθε μία επί μέρους κατηγορία δαπανών λειτουργίας, αντικατάστασης, ώστε να προκύπτει το σύνολο.

Όλα τα ποσά υπολογίζονται σε σταθερές τιμές έτους βάσης.

2.4.6 Υπολειμματική αξία της επένδυσης

Η υπολειμματική αξία της επένδυσης υπολογίζεται στο τελευταίο έτος της χ/ο ανάλυσης, ενώ όλα τα προηγούμενα έτη συμπληρώνονται με την τιμή μηδέν (0).

Όταν τα περιουσιακά στοιχεία της πράξης έχουν προβλεπόμενη διάρκεια ζωής μεγαλύτερη της περιόδου αναφοράς, η υπολειμματική αξία τους καθορίζεται με τον υπολογισμό της καθαρής παρούσας αξίας των ταμειακών ροών κατά τη διάρκεια των ετών της οικονομικής ζωής των περιουσιακών στοιχείων που υπερβαίνει την περίοδο αναφοράς¹⁰. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορούν να

¹⁰ Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται τα έσοδα και τα έξοδα να θεωρηθούν σταθερά μετά το τέλος του χρονικού οριζοντία, εκτός εάν η ανάλυση της ζήτησης πραγματοποιείται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και παρέχει διαφορετικά στοιχεία.

χρησιμοποιηθούν άλλες μέθοδοι για τον υπολογισμό της υπολειμματικής αξίας. Η υπολειμματική αξία θα είναι μηδέν ή αμελητέα αν η περίοδος αναφοράς της χ/ο ανάλυσης ισούται με την οικονομική ζωή, εκτός εάν το σχετικό περιουσιακό στοιχείο ρευστοποιείται το τελευταίο έτος της οικονομικής ζωής.

Η υπολειμματική αξία της επένδυσης περιλαμβάνεται στον υπολογισμό των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων της πράξης μόνο αν τα έσοδα είναι περισσότερα από τις δαπάνες λειτουργίας και αντικατάστασης. Η υπολειμματική αξία από μόνη της δε μπορεί να αποτελέσει το μοναδικό λόγο για τον οποίο ένα έργο θεωρείται ότι παράγει έσοδα. Για παράδειγμα, μια επένδυση σε ένα νέο δρόμο, που δεν υπόκειται σε διόδια ή σε άλλα έσοδα που βαρύνουν τους χρήστες, δεν θα χαρακτηριστεί ως έργο που παράγει έσοδα μόνο λόγω της υπολειμματικής αξίας του δρόμου στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

2.5 Πράξεις για τις οποίες δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων

Στις περιπτώσεις που δεν είναι αντικειμενικά δυνατό να καθοριστούν εκ των προτέρων τα έσοδα βάσει μίας εκ των μεθόδων (α) ή (β) (βλ. παρ. 1), τα καθαρά έσοδα που παράγονται εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση της πράξης ή έως την προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων για το κλείσιμο του προγράμματος όπως καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη, αφαιρούνται από τις δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή.

Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του κόστους.

3. Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους και για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις (1) έως (6) του άρθρου 61 του ΚΚΔ.

Η επιλέξιμη δαπάνη για συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ, όσο αφορά πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα κατά τη διάρκεια της υλοποίησής τους και για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 61 (1) έως (6), **μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα** τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο έγκρισης/ένταξης της πράξης και **που παρήχθησαν άμεσα μόνο κατά τη διάρκεια της υλοποίησής της**, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Για παράδειγμα, τυχαία έσοδα που προκύπτουν κατά την υλοποίηση μιας πράξης όπως πωλήσεις υλικού που βρέθηκε σε ένα εργοτάξιο π.χ. πέτρες ή ξυλεία κατά τη διάρκεια της κατασκευής ενός δρόμου θα πρέπει να δηλωθούν από τον δικαιούχο το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει και να μειώσουν την επιλέξιμη δαπάνη της πράξης. Στο ίδιο πλαίσιο, σε πράξεις του ΕΚΤ π.χ. κόστος εγγραφής, δίδακτρα που καταβάλλονται από τους συμμετέχοντες μειώνουν την επιλέξιμη δαπάνη της πράξης.

Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του κόστους.

Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή σε:

- α) τεχνική βοήθεια,
- β) χρηματοδοτικά μέσα,
- γ) επιστρεπτέα συνδρομή που υπόκειται σε υποχρέωση πλήρους αποπληρωμής,
- δ) βραβεία,
- ε) πράξεις που υπόκεινται στους κανόνες Κρατικών ενισχύσεων,
- στ) πράξεις για τις οποίες η δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους με την προϋπόθεση ότι τα καθαρά έσοδα έχουν ληφθεί εκ των προτέρων υπόψη,
- ζ) πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο κοινού σχεδίου δράσης με την προϋπόθεση ότι τα καθαρά έσοδα έχουν ληφθεί εκ των προτέρων υπόψη,
- η) πράξεις για τις οποίες τα ποσά ή τα ποσοστά στήριξης καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού ΕΓΤΑΑ, ή
- θ) πράξεις για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τα 50.000 EUR.

Να σημειωθεί και εδώ ότι κάθε πληρωμή που λαμβάνει ο δικαιούχος απορρέουσα από συμβατικές κυρώσεις ως αποτέλεσμα παραβίασης σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και τρίτου μέρους ή τρίτων μερών ή που προέκυψε ως αποτέλεσμα της απόσυρσης προσφοράς τρίτου μέρους το οποίο επελέγη σύμφωνα με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις (η «κατάθεση») δεν θεωρείται έσοδο και δεν αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

4. Οδηγίες / διευκρινήσεις προς Διαχειριστικές Αρχές

Ερωτήσεις που υποβάλλαμε στη ΓΔ ΠΕΡ. ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Απαντήσεις από ΓΔ ΠΕΡ. ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
<p>1. Να διευκρινιστεί ο όρος «εκ των προτέρων» στο άρθρο 61(2).</p> <p>Οι ΔΑ μπορούν να καθορίσουν τη μέθοδο στην πρόσκληση ή κάπου αλλού; (π.χ. στο έγγραφο εξειδίκευσης)</p>	<p>Ο ΚΚΔ παρέχει τη δυνατότητα να προσδιοριστούν τα καθαρά έσοδα εκ των προτέρων (άρθρο 61 (2) έως (5)), ή όπου αυτό δεν είναι δυνατόν, εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση της πράξης ή από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος (παράγραφος 6). Η μείωση λόγω καθαρών εσόδων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της στήριξης από τα ΕΔΕΤ και, ως εκ τούτου, αυτό πρέπει να γίνει πριν από τη χορήγηση της στήριξης για την πράξη, εκτός αν δεν είναι αντικειμενικά εφικτό. «Εκ των προτέρων», κατά την έννοια του άρθρου 61 (2) και (3) είναι, ως εκ τούτου, πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης στην πράξη.</p> <p>Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων μπορεί να υποδεικνύει τη μέθοδο που πρόκειται να εφαρμοστεί για τον προσδιορισμό της στήριξης που θα λάβει η πράξη ή να παραπέμπει σε μία μέθοδο που είναι καθορισμένη εκτός του πλαισίου της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.</p>
<p>2. Αν η μέθοδος καθορίζεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, τότε όλες οι μελλοντικές προσκλήσεις που αφορούν τον ίδιο τομέα /υποτομέα /τύπο πράξης πρέπει να χρησιμοποιήσουν την ίδια μέθοδο;</p> <p>Τι γίνεται με τα μεγάλα έργα; Αν μια ΔΑ αποφασίσει να εφαρμόσει για συγκεκριμένο τομέα κατ' αποκοπή ποσοστό τότε το μεγάλο έργο υποχρεωτικά χρησιμοποιεί το ίδιο μέθοδο ή μπορεί να διαφοροποιηθεί?</p>	<p>Σύμφωνα με το άρθρο 61 (3) του ΚΚΔ η επιλογή πρέπει να γίνει από τη διαχειριστική αρχή εκ των προτέρων ως προς το πώς θα καθορίσει τα καθαρά έσοδα μιας πράξης για έναν τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης. Η επιλογή για α) κατ' αποκοπή ποσοστό εσόδων ή β) προεξοφλημένα καθαρά έσοδα πρέπει στη συνέχεια να εφαρμόζεται σε όλες τις πράξεις που εμπίπτουν στον εν λόγω τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης. Αυτό ισχύει για μεγάλα έργα και μη.</p>
<p>3. Μπορούν να δοθούν οριζόντιες οδηγίες από την ΕΑΣ για την εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσοστού εσόδων (για συγκεκριμένους τομείς, υποτομείς) εφόσον ο ΚΚΔ ρητά αναφέρει ότι η επιλογή της μεθόδου γίνεται από τη ΔΑ;</p>	<p>Η ΕΑΣ μπορεί να δώσει οδηγίες σε εθνικό επίπεδο. Τα ΚΜ μπορούν να καθορίσουν την εφαρμογή μιας συγκεκριμένης μεθόδου για ορισμένους τομείς, υποτομείς ή τύπους πράξεων στους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας έτσι ώστε να υπάρχει μια εθνική συνεκτική εφαρμογή.</p>

<p>4. Δώστε διευκρινήσεις για την παρ. 4 του άρθρου 61:</p> <p><i>«Η μέθοδος με την οποία τα καθαρά έσοδα αφαιρούνται από τη δαπάνη της πράξης που περιλαμβάνεται στην αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή, καθορίζεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες».</i></p>	<p>Η παράγραφος 4 του άρθρου 61 προβλέπει ότι η μέθοδος για την αφαίρεση των καθαρών εσόδων από τις δαπάνες που δηλώνονται στις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται στην Επιτροπή καθορίζεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες.</p> <p>Αυτό σημαίνει ότι, όσο αφορά το άρθρο 61 (3) (α) και (β), ο χρόνος για την αφαίρεση, οι παράμετροι για τους υπολογισμούς (περίοδος αναφοράς, θέματα ισότητας ...) και οι λεπτομέρειες για την αφαίρεση για την περαιτέρω εφαρμογή των διατάξεων του ΚΚΔ και της κατ' εξουσιοδότηση πράξης (ΕΕ) αριθ. 480/2014 καθορίζονται στους εθνικούς κανόνες που θεσπίζονται σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα που ισχύει σε κάθε ΚΜ.</p>
<p>5. Να προσδιοριστεί ο όρος «τύπος πράξης», δεδομένου ότι δεν συναντάται σε άλλη κανονιστική πράξη, δίνοντας ένα παράδειγμα.</p> <p>Πού πρέπει να οριστεί ο «τύπος πράξης»;</p>	<p>Ο τύπος της πράξης δεν έχει οριστεί στο κανονιστικό πλαίσιο. Πράξεις που εμπίπτουν στον ίδιο τομέα ή υποτομέα μπορεί να διαιρεθούν περαιτέρω σε ομάδες πράξεων του ίδιου τύπου (παρόμοιες πράξεις στον ίδιο τομέα ή υποτομέα).</p> <p>Οι μέθοδοι καθορισμού των δυνητικών καθαρών εσόδων που θα εφαρμοστούν πρέπει να καθοριστούν για τομείς, υποτομείς ή τύπους πράξης. Ωστόσο, τα κατ' αποκοπή ποσοστά καθαρών εσόδων που προβλέπονται στο άρθρο 61(3)(α) ορίζονται ανά τομέα ή υποτομέα. Προκειμένου να εφαρμοστεί η μεθοδολογία που καθορίζεται στο άρθρο 61(3)(α) μόνο σε ορισμένους τύπους πράξεων, αυτοί πρέπει να καθοριστούν και θα πρέπει να εμπίπτουν σε ένα τομέα ή υποτομέα που αναφέρεται στο άρθρο 61 (3) (α).</p> <p>Ωστόσο, δεν απαιτείται να οριστούν σε κανονιστικό έντυπο οι τύποι πράξεων για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 61 και δεν υπάρχει κάποια υπόδειξη που να αφορά στο επίπεδο ή το είδος του εγγράφου όπου αυτό πρέπει να αναφέρεται.</p>
<p>6. Στο Παράρτημα V του ΚΚΔ ο τομέας "WATER" έχει μεταφραστεί ως «ΥΔΡΕΥΣΗ».</p>	<p>Ο τομέας υδάτων στον οποίο το Παράρτημα V του ΚΚΔ αναφέρεται δεν περιορίζεται στην ΥΔΡΕΥΣΗ. Έχει γίνει λάθος στη μετάφραση. Το κατ' αποκοπή ποσοστό του Παραρτήματος V καλύπτει την ΥΔΡΕΥΣΗ, την ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ και τη ΜΕΤΑΦΟΡΑ.</p>

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 61 του ΚΚΔ, τα δυνητικά καθαρά έσοδα της πράξης καθορίζονται εκ των προτέρων από μία από τις ανωτέρω μεθόδους, που επιλέγει η διαχειριστική αρχή για ένα τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης.

Κάθε διαχειριστική αρχή στις προσκλήσεις που εκδίδει ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους για την μέθοδο που θα ακολουθήσει. Για προσκλήσεις που αφορούν τον ίδιο τομέα/υποτομέα/τύπο πράξης εφαρμόζει την ίδια μέθοδο υπολογισμού των καθαρών εσόδων (βλ. απάντηση στο ερώτημα 2 ανωτέρω).

Όταν ένα κατ' αποκοπή ποσοστό για ένα νέο τομέα ή υποτομέα καθορισθεί μέσω έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξης από την Επιτροπή, η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιλέξει να εφαρμόσει τη μέθοδο (α) για τις νέες πράξεις σε σχέση με τον συγκεκριμένο τομέα ή υποτομέα.

Όπου εφαρμόζεται η μέθοδος (α), όλα τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης και μετά την ολοκλήρωση της πράξης θεωρείται ότι έχουν ληφθεί υπόψη (συνυπολογιστεί) με την εφαρμογή του κατ' αποκοπή ποσοστού και συνεπώς δεν χρειάζεται να γίνει κάποια διόρθωση όσο αφορά στο ποσοστό τους στην αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος. Ενώ όπου εφαρμόζεται η μέθοδος (β), τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης και προκύπτουν από πηγές εσόδων που δεν έχουν ληφθεί υπόψη στον καθορισμό των δυνητικών καθαρών εσόδων της πράξης αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος (διαφοροποίηση με τη μέθοδο (α)).

Οι διαχειριστικές αρχές οφείλουν να κάνουν ανάλυση των ιστορικών στοιχείων που έχουν για έργα της περιόδου 2007-2013 που παράγουν έσοδα ανά τομέα του ΠΙΝΑΚΑ 1 και αν ο μέσος όρος του συντελεστή ελλείμματος χρηματοδότησης των έργων αυτών είναι μικρότερος ή παραπλήσιος του (1-FR) μόνο τότε να εφαρμόσουν την μέθοδο (α) στον υπολογισμό των καθαρών εσόδων των πράξεων.

Στην περίπτωση που τα έσοδα μιας πράξης είναι λιγότερα από τα λειτουργικά της έξοδα τότε η πράξη δεν παράγει καθαρά έσοδα, το γεγονός όμως αυτό θα πρέπει να στοιχειοθετείται μέσω της εκπόνησης χ/ο ανάλυσης από τον δικαιούχο ώστε η ΔΑ να έχει την εύλογη βεβαιότητα για τον ισχυρισμό του δικαιούχου.

Γενικότερο σχόλιο: Επειδή κατά την εκπόνηση ή την αξιολόγηση της χ/ο ανάλυσης προκύπτουν διάφορα ερωτήματα, θα ήταν σκόπιμο οι υπηρεσίες διαχείρισης, οι δικαιούχοι κλπ. να ανατρέχουν στα κείμενα που αναφέρονται στην ενότητα 1 των παρουσιών οδηγιών (ειδικότερα στο νέο οδηγό για την ανάλυση κόστους-οφέλους των επενδυτικών σχεδίων), όπου διάφορα θέματα παρουσιάζονται πιο εξαντλητικά και δίνονται παραδείγματα.

5. Παρουσίαση αρχείου Excel

Το συνημμένο αρχείο Excel αποτελεί το εργαλείο για την χ/ο ανάλυση, το οποίο συνοποβάλλεται με το Τεχνικό Δελτίο Προτεινόμενης Πράξης, όπου απαιτείται. Αποτελείται από εννέα φύλλα εργασίας, τα οποία πρέπει να συμπληρωθούν σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται στις παρούσες οδηγίες.

5.1 Φύλλο εργασίας «ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ»

Να συμπληρωθούν τα γενικά στοιχεία του έργου στα λευκά κελιά, το έτος βάσης, η χρονική περίοδος αναφοράς της χ/ο ανάλυσης και η ανάλογη ένδειξη για τον ΦΠΑ.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ	
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
ΣΥΝΤΟΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ (1)	
ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ (2)	
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (3)	
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΤΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	-1
ΦΠΑ (ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ = 1, ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ = 2) (4)	

Τομέας	Περίοδος αναφοράς (έτη)
Σιδηρόδρομοι	30
Υδρευση/αποχέτευση	30
Οδοί	25-30
Διαχείριση αποβλήτων	25-30
Λιμένες & αερολιμένες	25
Αστικές μεταφορές	25-30
Ενέργεια	15-25
Έρευνα & καινοτομία	15-25
Ευρυζωνικά δίκτυα	15-20
Επιχειρηματικές υποδομές	10-15
Άλλοι τομείς	10-15

Σημειώσεις

- (1) Παρουσίαση των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου για το οποίο παραγματοποιείται η ανάλυση, ώστε να αποσαφηνίζεται το φυσικό του αντικείμενο.
- (2) Το έτος βάσης της ανάλυσης συμπίπτει με το έτος έναρξης κατασκευής του έργου.
- (3) Συμπληρώνεται η περίοδος αναφοράς της χ/ο ανάλυσης.
- (4) Αν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος (δηλ. μη ανακτήσιμος) συμπληρώνεται η ένδειξη 1
Αν ο ΦΠΑ είναι μη επιλέξιμος (δηλ. ανακτήσιμος) συμπληρώνεται η ένδειξη 2

5.2 Φύλλο εργασίας «ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ»

Να συμπληρωθεί η πλήρης ανάλυση του κόστους του έργου ανά έτος. Οι φορείς δηλώνουν τιμές μόνο στα πεδία που αφορούν το έργο.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (€, ΣΤΑΘ. ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)															
Έτος	Δαπάνες προγραμματισμού / σχεδιασμού	Αγορά γης	Κτίρια και κατασκευές	Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ή εξοπλισμός	Απρόβλεπτα (1)	Δημοσιότητα	Επίβλεψη κατά την εκτέλεση της κατασκευής	Τεχνική βοήθεια	Άλλο 1 (2)	Άλλο 2 (2)	ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 1	ΦΠΑ (χωρίς ΦΠΑ απροβλέπτων)	ΦΠΑ απροβλέπτων (1)	ΣΥΝΟΛΟ ΦΠΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
0											0			0	0
1											0			0	0
2											0			0	0
3											0			0	0
4											0			0	0
5											0			0	0
6											0			0	0
7											0			0	0
8											0			0	0
9											0			0	0
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Σημειώσεις

- (1) Τα μη ταμειακά λογιστικά στοιχεία, όπως αποσβέσεις, τυχόν αποθεματικά για μελλοντικά έξοδα αντικατάστασης εξοπλισμού και **αποθεματικά για απρόβλεπτα** εξαιρούνται από τον υπολογισμό του συντελεστή ελλείμματος χρηματοδότησης. Το ποσό των απροβλέπτων όμως καταχωρίζεται στον Πίνακα. Το ποσό τους υπολογίζεται με βάση το άρθρο 57 του Ν.3669/2008 όπως κάθε φορά ισχύει, με εξαίρεση τα μεγάλα έργα όπου τα απρόβλεπτα δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους χωρίς τα απρόβλεπτα.
- (2) Στην περίπτωση που χρησιμοποιηθούν οι στήλες "Άλλο 1" ή/και "Άλλο 2", η ακριβής περιγραφή κάθε κόστους να αναφερθεί στον τίτλο της στήλης που αυτό παρουσιάζεται.

5.3 Φύλλο εργασίας «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΚΟΣΤΟΣ»

Στη στήλη «Συνολικό κόστος επένδυσης» να εισαχθεί μόνο η αναπροσαρμογή τιμών εφόσον προβλέπεται (οι άλλες τιμές μεταφέρονται αυτόματα από το φύλλο «κόστος επένδυσης»). Στη στήλη «Επιλέξιμο κόστος επένδυσης» να εισαχθούν οι δαπάνες εκείνες που είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, σύμφωνα με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες επιλεξιμότητας. Οι ισχύοντες περιορισμοί περιγράφονται στις υποσημειώσεις.

Με την προσθήκη της «αναπροσαρμογής τιμών» το «Γενικό σύνολο» εκφράζεται πλέον σε τρέχουσες τιμές και αντιστοιχεί στα ποσά που εμφανίζονται στο Τεχνικό Δελτίο Προτεινόμενης Πράξης.

	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (7)
Δαπάνες προγραμματισμού / σχεδιασμού	0 €	
Αγορά γης (1)	0 €	
Κτίρια και κατασκευές	0 €	
Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ή εξοπλισμός	0 €	
Απρόβλεπτα (2)	0 €	
Δημοσιότητα	0 €	
Επίβλεψη κατά την εκτέλεση της κατασκευής	0 €	
Τεχνική βοήθεια	0 €	
Άλλο 1 (3)	0 €	
Άλλο 2 (3)	0 €	
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ 1	0 €	0 €
Αναπροσαρμογή τιμών κατά περίπτωση (4)		
Σύνολο ΦΠΑ (5)	0 €	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (€, τρέχουσες τιμές) (6)	0 €	0 €

Σημειώσεις

- (1) Στη στήλη με το επιλέξιμο κόστος επένδυσης, η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το άρθρο 89(3)(β) του Καν. 1303/2013.

Μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη για αγορά γης=

[Σημείωση: Οι επιλέξιμες δαπάνες για αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης πρέπει να καταχωρίζονται στο τέλος, δηλαδή αφού έχουν καταχωριστεί όλες οι άλλες δαπάνες.]

Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να επιτραπεί υψηλότερο ποσοστό από 10% για έργα που αφορούν τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Στην περίπτωση αυτή, αγνοίστε το ποσό που εμφανίζεται στο ανωτέρω κελί και την ένδειξη error!!! στο κελί E3.

- (2) Το ποσό των απρόβλεπτων υπολογίζεται με βάση το άρθρο 57 του Ν.3669/2008 όπως κάθε φορά ισχύει, με εξαίρεση τα μεγάλα έργα όπου τα απρόβλεπτα δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους χωρίς τα απρόβλεπτα. Οι εν λόγω απρόβλεπτες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στο συνολικό επιλέξιμο κόστος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της προγραμματισμένης συνεισφοράς των Ταμείων.
- (3) Στην περίπτωση που χρησιμοποιηθούν οι στήλες "Άλλο 1" ή/και "Άλλο 2", η ακριβής περιγραφή κάθε κόστους να αναφερθεί στον τίτλο της στήλης που αυτό παρουσιάζεται.
- (4) Για τον υπολογισμό του κόστους σε τρέχουσες τιμές μπορεί να περιληφθεί στο κόστος μία "αναπροσαρμογή τιμών" για την κάλυψη του αναμενόμενου πληθωρισμού.
- (5) Ο ανακτήσιμος ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος. Σε περίπτωση που ο ΦΠΑ θεωρείται επιλέξιμος, να αναφερθούν οι σχετικοί λόγοι.

Γιατί ο ΦΠΑ θεωρείται επιλέξιμος .....

- (6) Το συνολικό κόστος πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν για το έργο, από τον σχεδιασμό έως την επίβλεψη, και πρέπει να συμπεριλαμβάνει τον ΦΠΑ, ανεξάρτητα από το αν είναι ανακτήσιμος ή όχι.
- (7) Η στήλη αυτή αφορά το "συνολικό επιλέξιμο κόστος" πριν να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις του άρθρου 61 του Καν. 1303/2013 (δηλ. πριν την αφαίρεση των καθαρών εισόδων). Στο επιλέξιμο κόστος δεν περιλαμβάνονται δαπάνες εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας, μη επιλέξιμες δαπάνες βάσει των εφαρμοστέων ενωσιακών και εθνικών κανόνων, άλλες δαπάνες που δεν υποβάλλονται για συγχρηματοδότηση. Σημ.: Η ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών είναι η 1/1/2014 (εκτός εάν πρέπει να εφαρμοστούν ειδικοί κανόνες για το έργο, π.χ. κρατικές ενισχύσεις). Σε κάθε περίπτωση η επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζεται από την Υπουργική Απόφαση που καθορίζει τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας.

5.4 Φύλλο εργασίας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ»

Τα παραγόμενα έσοδα της πράξης καθορίζονται με εφαρμογή της μεθόδου που βασίζεται στη διαφορά που προκύπτει από τη σύγκριση δύο σεναρίων (incremental method): των εσόδων του σεναρίου με το έργο (νέα επένδυση) με τα έσοδα και τις δαπάνες του σεναρίου χωρίς το έργο. Όταν μια πράξη αποτελείται από ένα εντελώς νέο περιουσιακό στοιχείο, τα έσοδα είναι αυτά της νέας επένδυσης (ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ). Για κάθε επιμέρους έσοδο να αναφέρεται η σχετική τεκμηρίωση. Σε περίπτωση περισσότερων εσόδων, να προστεθούν επιπλέον πίνακες/γραμμές στο φύλλο εργασίας.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (€, ΣΤΑΘ. ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)

	ΕΤΗ	0	1	2	3	.....	28	29
ΕΣΟΔΟ 1	ΣΥΝΟΛΑ							
ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 1	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	ΕΤΗ	0	1	2	3	.....	28	29
ΕΣΟΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΑ							
ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 2	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

	ΕΤΗ	0	1	2	3	.....	28	29
ΕΣΟΔΟ	ΣΥΝΟΛΑ							
ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΑ ΕΣΟΔΟ 1
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΑ ΕΣΟΔΟ 2
.....

Σημειώσεις

1. Η ακριβής περιγραφή κάθε εσόδου να αναφερθεί στον τίτλο.
2. Όταν μια πράξη αποειλείται από ένα εντελώς νέο περιουσιακό στοιχείο (π.χ. δεν προϋπάρχει υπηρεσία ή υποδομή), τα έσοδα είναι αυτά της νέας επένδυσης και δεν προκύπτουν από τη σύγκριση δύο σεναρίων. Σε αυτή την περίπτωση συμπληρώνεται μόνο η γραμμή ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ.
3. Όταν ο ΦΠΑ είναι μη επιλέξιμος (δηλ. ανασιτήσιμος), στα έσοδα δεν συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.
4. Οι πίνακες ανάλυσης των εσόδων μπορούν να μορφοποιούνται ανάλογα με τις απαιτήσεις του έργου.

5.5 Φύλλο εργασίας «ΕΣΟΔΑ»

Να συμπληρωθούν τα συγκεντρωτικά στοιχεία των επιμέρους πρόσθετων εσόδων που δημιουργεί η επένδυση, όπως προκύπτουν από το Φύλλο «ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ» (δεν μεταφέρονται αυτόματα).

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (€, ΣΤΑΘ. ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)						
ΕΤΟΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 1	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 2	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 3	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 4	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ 5	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΣΟΔΑ
0						0
1						0
2						0
3						0
4						0
5						0
6						0
7						0
8						0
9						0
10						0
11						0
12						0
13						0
14						0
15						0
16						0
17						0
18						0
19						0
20						0
21						0
22						0
23						0
24						0
25						0
26						0
27						0
28						0
29						0
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0	0	0

Σημειώσεις

1. Η ακριβής περιγραφή κάθε εσόδου να αναφερθεί στον τίτλο της στήλης που αυτό παρουσιάζεται, σε συμφωνία με το φύλλο "ανάλυση εσόδων", από όπου και πρέπει να ληφθούν οι τιμές

5.6 Φύλλο εργασίας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ»

Ακολουθείται το ίδιο σκεπτικό με το φύλλο εργασίας «ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ». Στην περίπτωση που η πράξη έχει επιφέρει μόνο εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών (η οποία δεν αντισταθμίζεται με ισοδύναμη μείωση των επιδοτήσεων λειτουργίας), τότε θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αυτό το φύλλο. Σε αυτή την περίπτωση οι δαπάνες έχουν αρνητικό πρόσημο και μεταφέρονται με αυτό στο επόμενο φύλλο εργασίας «ΔΑΠΑΝΕΣ» για να μπορέσουν να χαρακτηριστούν τελικά ως καθαρό έσοδο.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (€, ΣΤΑΘ. ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)

	ΕΤΗ	0	1	2	3	.....	28	29
ΔΑΠΑΝΗ 1	ΣΥΝΟΛΑ							
ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 1		0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

ΔΑΠΑΝΗ 2	ΣΥΝΟΛΑ							
ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 2		0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

ΔΑΠΑΝΗ	ΣΥΝΟΛΑ							
ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟ								
ΠΟΣΟΤΗΤΑ								
ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ								
ΣΥΝΟΛΟ	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ		0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΑ ΔΑΠΑΝΗ 1
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΑ ΔΑΠΑΝΗ 2
.....

Σημειώσεις

1. Η ακριβής περιγραφή κάθε δαπάνης να αναφερθεί στον τίτλο.
2. Όταν μια πράξη αποτελείται από ένα εντελώς νέο περιουσιακό στοιχείο (π.χ. δεν προϋπάρχει υπηρεσία ή υποδομή), οι δαπάνες λειτουργίας και αντικατάστασης είναι αυτές της νέας επένδυσης και δεν πρακτούν από τη σύγκριση δύο σεναρίων. Σε αυτή την περίπτωση συμπληρώνεται μόνο η γραμμή ΣΕΝΑΡΙΟ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ.
3. Όταν ο ΦΠΑ είναι μη επιλέξιμος (δηλ. ανασήμιος), στις δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.
4. Δεν συμπεριλαμβάνονται τόκοι και αποσβέσεις.
5. Οι πίνακες ανάλυσης των δαπανών λειτουργίας και αντικατάστασης μπορούν να μορφοποιούνται ανάλογα με τις απαιτήσεις του έργου.

5.7 Φύλλο εργασίας «ΔΑΠΑΝΕΣ»

Να συμπληρωθούν τα συγκεντρωτικά στοιχεία των επιμέρους δαπανών λειτουργίας και αντικατάστασης, όπως προκύπτουν από το φύλλο «ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ» (δεν μεταφέρονται αυτόματα).

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (€, ΣΤΑΘ. ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)						
ΕΤΟΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 1	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 2	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 3	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 4	ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΔΑΠΑΝΗ 5	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ
0						0
1						0
2						0
3						0
4						0
5						0
6						0
7						0
8						0
9						0
10						0
11						0
12						0
13						0
14						0
15						0
16						0
17						0
18						0
19						0
20						0
21						0
22						0
23						0
24						0
25						0
26						0
27						0
28						0
29						0
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0	0	0

Σημειώσεις

1. Η ακριβής περιγραφή κάθε δαπάνης να αναφερθεί στον τίτλο κάθε στήλης, σε συμφωνία με το φύλλο "ανάλυση δαπανών", από όπου και πρέπει να ληφθούν οι τιμές.

5.8 Φύλλο εργασίας «ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ»

Να συμπληρωθεί μόνο η στήλη (4): Υπολειμματική Αξία (οι υπόλοιπες στήλες ενημερώνονται αυτόματα από τα άλλα φύλλα εργασίας).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (€, ΣΤΑΘ. ΠΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)					
ΕΤΟΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΚΑΘΑΡΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΟΗ
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (2)+(4)-(1)-(3)
0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0
10	0	0	0	0	0
11	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0
13	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0
17	0	0	0	0	0
18	0	0	0	0	0
19	0	0	0	0	0
20	0	0	0	0	0
21	0	0	0	0	0
22	0	0	0	0	0
23	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0
25	0	0	0	0	0
26	0	0	0	0	0
27	0	0	0	0	0
28	0	0	0	0	0
29	0	0	0	0	0
ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΗΣ	4%				
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0	0
NPV	0	0	0	0	0

Σημειώσεις

1. Η υπολειμματική αξία της επένδυσης υπολογίζεται στο τελευταίο έτος της χ/ο ανάλυσης, **ενώ όλα τα προηγούμενα έτη συμπληρώνονται με την τιμή 0.** (Εάν κρίνεται σκόπιμο, μπορεί να προστεθεί ένα νέο φύλλο εργασίας στο οποίο να αποτυπώνεται ο τρόπος υπολογισμού της υπολειμματικής αξίας.)
2. Όλες οι υπόλοιπες στήλες ενημερώνονται αυτόματα από τα άλλα φύλλα εργασίας.

5.9 Φύλλο εργασίας «ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ»

Το φύλλο συμπληρώνεται αυτόματα.

(€, ΣΤΑΘ. ΤΙΜΕΣ ΕΤΟΥΣ ΒΑΣΗΣ)

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΞΟΦΛΗΜΕΝΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ [άρθρο 61 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013]			
	Κύρια στοιχεία και παράμετροι	Αξία Μη Προεξοφλημένη	Αξία Προεξοφλημένη (Καθαρή παρούσα Αξία)
1	Περίοδος αναφοράς (έτη)	0	
2	Χρηματοδοτικό προεξοφλητικό επιτόκιο(%)	4%	
3	Συνολικό κόστος επένδυσης χωρίς τα απρόβλεπτα (σε ευρώ) = [C]	0 €	0 €
4	Υπολειμματική αξία (σε ευρώ)	0 €	0 €
5	Έσοδα (σε ευρώ, προεξοφλημένα)		0 €
6	Δαπάνες λειτουργίας και αντικατάστασης (σε ευρώ, προεξοφλημένα)		0 €
7	Καθαρά έσοδα = έσοδα + υπολειμματική αξία - δαπάνες λειτουργίας και αντικατάστασης (σε ευρώ, προεξοφλημένα) ⇒ [R] = (5) + (4) - (6)		0
8	Συνολικό κόστος επένδυσης χωρίς απρόβλεπτα - Καθαρά έσοδα ⇒ [C]-[R] = (3)-(7)		0 €
9	Κατ'αναλογία εφαρμογή των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων (%) ⇒ (C-R)/C = (8)/(3)	#DIV/0!	

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων του άρθρου 61 του Καν. 1303/2013)		
		Αξία
1	Συνολικό επιλέξιμο κόστος πριν να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 61 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (σε ευρώ, μη προεξοφλημένο)	0
2	Κατ' αναλογία εφαρμογή των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων (%)	#DIV/0!
3	Συνολικό επιλέξιμο κόστος λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 61 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (σε ευρώ, μη προεξοφλημένο) = (1)*(2)	#DIV/0!

Σημειώσεις

- Εάν η καθαρή παρούσα αξία των δαπανών λειτουργίας και αντικατάστασης είναι υψηλότερη από την καθαρή παρούσα αξία των εσόδων, το έργο δεν θεωρείται ότι παράγει καθαρά έσοδα και η κατ' αναλογία εφαρμογή των προεξοφλημένων καθαρών εσόδων θα πρέπει να καθοριστεί σε 100 %.
- Όλα τα κελιά ενημερώνονται αυτόματα από τα άλλα φύλλα εργασίας.